

Česká školní inspekce

Jihomoravský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola, Nenkovice, okres Hodonín

Nenkovice 222, 696 37 Želetice

Identifikátor školy: 600 115 984

Termín konání inspekce: 5. – 7. listopad 2003

Čj.:	16-1046/03-5174
Signatura:	ol7cx101

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v základní škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2003/2004
- ❖ materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v základní škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2003/2004
- ❖ průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy na 1. stupni základní školy v předmětech český jazyk, matematika, prvouka, přírodověda a vlastivěda vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2003/2004
- ❖ průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy na 2. stupni základní školy v předmětech český jazyk, dějepis, matematika a fyzika vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2003/2004

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola, Nenkovice, okres Hodonín, je od 1. ledna 2003 příspěvkovou organizací, jejímž zřizovatelem je Obec Nenkovice, Nenkovice 37, 696 37 Želetice. Škola sdružuje mateřskou školu s kapacitou 50 dětí, základní školu s kapacitou 270 žáků a školní jídelnu s kapacitou 50 jídel. V devíti třídách základní školy se v tomto školním roce vzdělává 128 žáků z Nenkovic a tří okolních obcí (Želetice, Stavěšice a Strážovic). Ve všech ročnících probíhá výuka podle vzdělávacího programu Základní škola, č. j. 16 847/96-2. Do dvou oddělení mateřské školy je zapsáno 29 dětí. Jedno oddělení mateřské školy sídlí na odloučeném pracovišti Nenkovice 37, druhé na odloučeném pracovišti Stavěšice 9, kde se také nachází školní jídelna, která vaří jen pro oddělení mateřské školy ve Stavěšicích. Stravování dětí z mateřské školy v Nenkovicích i žáků základní školy je zajišťováno školní jídelnou Zvláštní školy, Nenkovice, okres Hodonín. Výuka žáků 1. a 2. ročníku probíhá v odloučeném pracovišti Želetice 49. Vzhledem k nízkému počtu žáků má základní škola v tomto školním roce udělenou výjimku MŠMT z počtu žáků.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Z celkového počtu jedenácti vyučujících dvě učitelky svým vzděláním nesplňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti a tři, které učí na obou stupních základní školy, nesplňují podmínky pedagogické způsobilosti pro výuku na 2. stupni. Při stanovení úvazků a přidělování předmětů zohledňovala ředitelka školy odbornou a pedagogickou způsobilost i délku praxe jednotlivých učitelů. Vyučujícím, kteří nesplňují podmínky pedagogické způsobilosti pro výuku na příslušném stupni základní školy a z provozních důvodů na něm vyučují, přidělila předměty oborově příbuzné. Výchovná poradkyně, která působí ve funkci déle než dva roky a neabsolvovala ani nezahájila kvalifikační studium pro výchovné poradce, svým vzděláním nesplňuje předpoklady pro výkon této funkce. Délka její praxe a bohaté zkušenosti s výchovnou a vzdělávací prací však přispívají k tomu, že výchovné poradenství pozitivně ovlivňuje výchovně-vzdělávací činnost školy.

Organizace činnosti a provozu školy se řídí *Organizačním řádem školy*. Tento základní vnitřní dokument vymezuje organizační členění (včetně organizačního schématu), řízení školy, funkční členění, oceňování práce zaměstnanců a komunikační systém. Všem pracovníkům školy určuje jasné kompetence. Odpovědnosti za svěřené úseky jsou v něm pevně stanoveny pro vedoucí pracovníky, kterými jsou mimo ředitelku školy a její zástupkyni učitelky pověřené řízením Mateřské školy (dále jen MŠ) v Nenkovicích a MŠ ve Stavěšicích, vedoucí školní jídelny ve Stavěšicích a školník. Všichni pracovníci základní školy mají své povinnosti písemně specifikovány v pracovních smlouvách. Pravomoci jsou vzhledem k pracovníkům školy i k organizaci výchovně-vzdělávací činnosti, provozu školy a potřebám žáků stanoveny vhodně a promyšleně.

Organizační řád školy určuje jasná pravidla vnějšího i vnitřního informačního systému. Předávání informací je tak pružné a plynulé. Ve škole je ustaveno vzhledem k malému počtu učitelů pouze metodické sdružení na 1. stupni základní školy, které se především zabývá zkvalitňováním výuky. Plán práce tohoto orgánu je zpracován ve velmi obecné rovině, záznamy z jednání nejsou pořizovány. Předmětové komise na 2. stupni ustaveny nejsou. Didaktické a metodické problémy výchovy a vzdělávání jsou vyučujícími 2. stupně konzultovány průběžně při každodenních osobních setkáních. Poradním orgánem vedení školy je pedagogická rada. Její jednání jsou naplánována na celý rok a program je všem učitelům předem znám. Podle záznamů jsou důsledně projednávány především prospěch a chování žáků a organizace činnosti školy. Podněty z jednání napomáhají ředitelce školy v dalším plánování, určování priorit apod.

Ředitelka uplatňuje demokratický styl řízení. Pedagogickým i provozním pracovníkům vytváří dostatečný prostor pro seberealizaci i uplatnění vlastní iniciativy. Vede je k řádnému plnění pracovních povinností, ke spoluúčasti na sestavování plánu školy a ostatních školních dokumentů. Mezi zaměstnanci má přirozenou autoritu, což se pozitivně promítá v otevřených a partnerských vztazích na pracovišti i v příjemné atmosféře školy.

Nekvalifikovaným vyučujícím vedení školy umožňuje účast na vzdělávacích seminářích. Zkušenosti uvádějící učitelé jim poskytují odbornou a metodickou pomoc především při osobních konzultacích a neformálních diskusích. Vzájemné hospitace s rozбором vyučovacích hodin neprobíhají. Metodické vedení nekvalifikovaných učitelek je tak zajištěno, avšak neprobíhá vždy systematicky a cílevědomě.

Ředitelka zpracovala plán kontrolní a hospitační činnosti, z něhož vychází při kontrole práce pedagogických i provozních zaměstnanců. Cíle hospitační činnosti nejsou vždy dostatečně promyšlené vzhledem k rozdílné kvalitě a pedagogickým zkušenostem jednotlivých vyučujících a potřebě jejich vedení. Ředitelka nebo její zástupkyně průběžně kontrolují vedení povinné dokumentace, sešity žáků a při zjištění nedostatků zjednávají nápravu. Menší pozornost věnují hospitační činnosti, jejíž četnost je poněkud nižší. Hospitační záznamy mají dobrou vypovídací hodnotu, jsou v nich popsána zjištěná pozitiva i negativa ve výchovně-vzdělávací činnosti. Výsledky kontrol a hospitací jsou se zaměstnanci prokazatelně projednány, není však zřejmé, jak se s nimi dále pracuje. Hodnocení se závěry, případně dalšími úkoly, které by vedly ke zkvalitňování výchovně-vzdělávacího procesu, většinou neobsahují. Ze zápisů pedagogické rady ani z jiných předložených dokumentů nevyplývá analýza a využívání kontrolních zjištění pro další práci školy.

Plánování v oblasti lidských zdrojů je funkční, ředitelka usiluje o zajištění kvalifikované výuky ve škole. Jedna z učitelek si v současné době doplňuje vzdělání dálkovým studiem.

Další vzdělávání učitelů je plánovité, vychází z potřeb školy a využívá především nabídek Pedagogického střediska v Hodoníně. Vyučující o ně mají zájem, vzhledem k omezeným finančním možnostem školy si některé kurzy a semináře hradí z vlastních prostředků. Ředitelka koriguje další vzdělávání v souladu s profesním zaměřením vyučujících.

Hodnocení a sebehodnocení zaměstnanců probíhá v rámci kontrolní a hospitační činnosti, s jeho výsledky se však dále příliš systematicky nepracuje. K objektivnímu hodnocení pedagogických i provozních zaměstnanců a jejich motivaci byly vedením školy vypracovány *Zásady pro přiznání nenárokových složek platu*. V souladu s nimi probíhá odměňování, při němž ředitelka zohledňuje další práce vykonávané nad rámec pracovních povinností a další aktivity, které ovlivňují kvalitu vzdělávací a výchovné činnosti, či přispívají k úspěšné prezentaci školy a jejích žáků na veřejnosti.

Personální podmínky vzdělávací a výchovné činnosti měly v základní škole celkově velmi dobrou úroveň.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Škola má pro svoji výchovně-vzdělávací činnost pronajaty prostory ve dvou budovách. Výuka žáků třetího až devátého ročníku probíhá v části budovy patřící Zvláštní škole, Nenkovice, okres Hodonín, která je umístěna v příjemném přírodním prostředí na kraji obce. První a druhý ročník základní školy sídlí v části budovy Želetice 49, jejímž majitelem je obec Želetice. K výuce je základní školou využíváno devět kmenových učeben (sedm v Nenkovicích a dvě na odloučeném pracovišti Želetice), dvě tělocvičny (po jedné v každé budově), počítačová učebna, školní dílna a cvičná kuchyně. Na 1. stupni mají žáci k dispozici o přestávkách i během výuky relaxační koberce. Vkusná výzdoba většiny tříd přispívá k rozvoji estetického cítění žáků. Téměř polovina tříd je vybavena novým nebo renovovaným žákovským nábytkem. V ostatních třídách je nábytek poněkud starší, ale funkční, většinou odpovídající vzrůstu žáků. Pro výuku tělesné výchovy má v případě příznivého počasí škola k dispozici areál místní tělovýchovné jednoty, který se školou sousedí. Rozvoj praktických dovedností umožňují žákům práce na školním pozemku. K relaxaci žáků o přestávkách je využíván prostor před školou. Chodby jsou esteticky vyzdobené především žákovskými pracemi a tematicky zaměřenou výzdobou k významným historickým obdobím a osobnostem. Je zde také umístěn stůl na stolní tenis o přestávkách žáky často využívaný.

Pro většinu předmětů mají všichni žáci k dispozici ucelené řady učebnic, na 1. stupni a k výuce cizích jazyků pracovní sešity, v 9. ročníku sbírky příkladů. Učební pomůcky jsou převážně starší, vyučující jejich nedostatek občas nahrazují iniciativně vlastní tvorbou. Audiovizuální technikou je škola vybavena v menší míře. Soupravy pro provádění frontálních žákovských pokusů jsou ve škole k dispozici zcela ojediněle. V počítačové učebně mají žáci možnost pracovat na 6 žákovských počítačích, které škola získala v rámci celostátního projektu (INDOŠ) a 4 počítačích pořízených z vlastních zdrojů. Ze všech počítačů je možno připojit se na Internet. Práci poněkud komplikuje jejich propojení. Počítače (INDOŠ) jsou vzájemně síťově propojené, ostatní počítače jsou propojeny vlastní sítí (KLIENT). K vedení administrativy, evidenci žáků i elektronické komunikaci s partnery školy je ředitelkou využíván počítač v ředitelně. K přípravě učitelů na výuku slouží učitelský počítač (INDOŠ) ve sborovně. U obou počítačů je možnost připojení k Internetu. K tisku dokumentů jsou žáky i pedagogickými pracovníky používány 3 tiskárny (v počítačové učebně, ředitelně a sborovně). Výukovými počítačovými programy je škola velmi dobře vybavena. Tělovýchovného náradí a náčiní je ve škole k dispozici dostatečné množství. Knižní fond učitelské i žákovské knihovny je poměrně zastaralý a málo obměňovaný.

Kontrolu využívání učebnic a názorných pomůcek uskutečňuje vedení školy především v průběhu hospitací. Analýza efektivity je prováděna, není však zdokumentována. Vybavení

školy slouží výhradně potřebám žáků a zaměstnanců. Na obměně a doplnění učebnic i názorných pomůcek se svými náměty podílejí na 1. stupni metodické sdružení a na 2. stupni učitelé jednotlivých předmětů. Vedení školy stanovuje priority dalšího dovybavení a podle finančních možností je postupně realizuje.

Materiálně-technické podmínky vzdělávací a výchovné činnosti měly velmi dobrou úroveň.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Vzdělávací programy

V tomto školním roce probíhá ve škole výuka podle vzdělávacího programu Základní škola, č. j. 16 847/96-2.

Pro 14 integrovaných žáků (13 s vývojovými poruchami učení a chování a 1 tělesně postižený) jsou kvalitně vypracovány individuální vzdělávací plány, které zohledňují jejich postižení. S těmito plány byli vyučující jednotlivých předmětů seznámeni.

Vzdělávací program je v souladu se zařazením školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení.

Vzdělávání a výchova jsou v základní škole realizovány v souladu s platnými učebními dokumenty. Organizace výuky probíhá podle rozvrhu hodin, který vychází ze schváleného učebního plánu rozpracovaného na podmínky školy. Žáci jsou vzděláváni podle platných učebních osnov, jež byly v době konání inspekce v hospitovaných předmětech naplňovány. Povinná dokumentace průkazně zachycuje průběh vzdělávání a výchovy, drobné nedostatky administrativního rázu byly zjištěny ve vedení třídních výkazů a katalogových listů.

Výuka je v souladu s učebními dokumenty realizovaného vzdělávacího programu.

Ředitelka školy kontroluje na začátku školního roku soulad tematických plánů jednotlivých předmětů, z nichž vycházejí učitelé při bezprostřední přípravě na vyučovací hodiny, s osnovami deklarovaného vzdělávacího programu. Kontrola plnění učebních osnov v průběhu školního roku probíhá v rámci hospitační činnosti, důkladnější ověření jejich naplňování je prováděno pravidelně na jednáních pedagogické rady. Ověření plnění osnov probíhá při častých osobních jednáních vedení s vyučujícími. Systém kontroly vychází z potřeb školy a je účinný. Při zjištění nedostatků je operativně zajištěn způsob nápravy.

Kontrola naplňování učebních osnov je účinná.

Průběh výchovně-vzdělávací činnosti se řídí rozvrhem hodin, který byl sestaven vzhledem k provozu školy, tj. především s ohledem na dopravní obslužnost dojíždějících žáků a některé sdílené prostory základní školy se zvláštní školou (jídélina, tělocvična apod.). V menší míře byly zohledněny psychohygienické zásady. Výuka v základní škole začíná v 7:35 hodin. Polední přestávka na oběd převážné části žáků i zaměstnanců byla stanovena na 6. vyučovací hodinu. Přestávka mezi dopoledním a odpoledním vyučováním tak trvala 45 minut namísto příslušným právním předpisem požadovaných 60 minut. Odpolední vyučování bylo organizováno ve dvouhodinových blocích, mezi nimiž nebyla dodržena vyhláškou požadovaná minimální doba trvání přestávek v délce 10 minut. Žáci III. a IV. tříd mezi 6. a 7. vyučovací hodinou (ve čtvrtek) a žáci VI. (ve středu), VII. (ve středu a pátek), VIII. (v pátek) a IX. (v pondělí a pátek) tříd mezi 5. a 6. vyučovací hodinou neměli stanovenou přestávku. Mezi 7. a 8. vyučovací hodinou měli žáci V. (ve čtvrtek),

VI. (v pondělí a čtvrtek), VII. (pondělí a úterý), VIII. (v pondělí, středu, čtvrtek a v sudém týdnu i v úterý) a IX. (v úterý, středu a čtvrtek) tříd přestávku v délce pouze 5 minut.

Ustanovení *Vnitřního řádu ZŠ Nenkovice*, která byla před začátkem školního roku projednána na pedagogické radě a se kterými byli žáci prokazatelně seznámeni, odpovídají požadavkům příslušného právního předpisu. Práva žáků jsou v něm stručně vymezena. Podrobně je zpracován pro pedagogické pracovníky. V souladu s řádem školy jsou v příslušných místnostech vyvěšeny řady odborných učeben a tělocvičen. Jejich ustanovení zajišťují plynulý chod učeben, ohleduplné zacházení s jejich vybavením a dodržování zásad bezpečnosti.

Informace žákům předávají třídní učitelé v průběhu třídnických hodin konaných pravidelně 1x za měsíc. Aktuální informace poskytují všichni vyučující žákům průběžně. Rodiče získávají poznatky o výsledcích a chování svých dětí ze zápisů v žákovských knížkách, podrobnější na třídních schůzkách (na 1. stupni) a při pohovorech s rodiči (na 2. stupni základní školy). Důležité informace jsou zákonným zástupcům žáků sdělovány písemně, k řešení závažnějších přestupků dětí jsou zváni na jednání výchovné komise. Veřejnost je informována o činnosti školy, výsledcích a úspěších žáků hlášením v rozhlasových relacích spádových obcí, články ve zpravodajích obecních úřadů a na webových stránkách školy.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu je s výjimkou délky některých přestávek funkční.

Škola zajišťuje péči o integrované žáky, profesní poradenství orientované především k volbě povolání a také prevenci sociálně-patologických jevů.

Žáci se specifickými vývojovými poruchami mají po dohodě s třídními učiteli a rodiči zpracované individuální vzdělávací programy, které jsou zaměřeny převážně na intelektuální oblast (tj. rozvoj poznání). Menší důraz je v nich kladen na rozvoj zájmů, individuálních potřeb a schopností žáků. Výchovná poradkyně zajišťuje výchovnou péči o žáky a poradenství k volbě povolání. Má časově rozvržený plán práce s obecně stanovenými cíli. Žáci i učitelé mají možnost účastnit se konzultací. Vyučující kdykoliv, žáci ve vymezeném čase. Rodiče jsou pravidelně informováni na třídních schůzkách.

Preventivní péči proti nežádoucím společenským jevům se zabývá protidrogová preventistka, která má přehledně zpracovaný reálný plán práce. Jeho cílem je zapojit co nejvíce žáků do aktivit, které by napomáhaly zlepšovat klima ve škole a třídách. Snahou v oblasti prevence je také zapojit do těchto aktivit co nejvíce rodičů. Škola plánuje např. vědomostní soutěže organizované v době mimo vyučování, PEER program, programy z VIS Bílé Karpaty, besedy s policií, společné exkurze a výlety. Předností prevence je respektování věku žáků a členění plánovaných činností podle věkových kategorií.

Výchovné poradenství přispívá ke zlepšení výchovně-vzdělávacího procesu.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy na 1. stupni základní školy v předmětech český jazyk, matematika, prvouka, vlastivěda a přírodověda

Bezprostřední příprava vyučujících byla většinou promyšlená, vycházela z časově rozvržených tematických plánů, které byly zpracovány v souladu s osnovami. Stanovené výukové cíle odpovídaly aktuálnímu složení třídy, navazovaly na předchozí učivo, většinou respektovaly individuální potřeby žáků a dařilo se je plnit.

Výuku ve sledovaných hodinách zajišťovalo pět pedagogických pracovníků, z nichž tři svým vzděláním splňovaly podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Tato skutečnost měla příznivý vliv na kvalitu výuky po stránce odborné i metodické. Méně promyšlená byla příprava nekvalifikovaných vyučujících, což se částečně odrazilo ve vnitřním členění hodin,

jejich organizaci a někdy v nižší efektivitě využití vyučovacího času. Učivo ve všech hodinách bylo interpretováno věcně i odborně správně.

Vybavení učeben odpovídalo plánovaným cílům i činnostem a umožňovalo potřebnou názornost. Žáci pracovali efektivně s učebnicemi a pracovními sešity. Ve sledované výuce učitelky vhodně využívaly demonstračních pomůcek, obrazového materiálu i relaxačních kobereců k práci ve skupinách i k odpočinku žáků. V některých hodinách, přestože jejich vybavení i uspořádání umožňovalo kooperativní pojetí, probíhala výuka frontálně.

Ve většině vyučovacích hodin využívaly učitelky různorodých metod a forem práce, frontální výuku účelně střídaly se skupinovou a samostatnou prací. Navazovaly na předchozí znalosti žáků, vedly je k aktivitě a k vyvozování poznatků. Úkoly, které žákům zadávaly, formulovaly jasně a srozumitelně. Žáci byli vedeni k upevňování získaných vědomostí, jejich aplikaci a k rozvíjení sociálních a partnerských vztahů, což se příznivě promítalo v jejich schopnosti spolupracovat, domlouvat se na společných postupech a vzájemně si pomáhat. Průběžnou kontrolou získávaly učitelky zpětnou vazbu o pochopení a zvládnutí učiva žáky. Náležitá pozornost byla ve většině hodin věnována žákům se specifickými vývojovými poruchami učení i slabším žákům. Vhodným členěním převážné části vyučovacích hodin, střídáním jednotlivých činností, zařazením relaxačních prvků předcházely učitelky jejich únavě. Vyučovací čas byl převážně využit účelně a efektivně. Při frontálně vedených hodinách učitelky vždy nereagovaly na rozdílné tempo žáků ve třídě. Žáci, kteří úspěšně splnili zadaný úkol, někdy pasivně čekali na ostatní, chyběla nabídka další práce či náročnějších úloh. Vzhledem k méně promyšlenému časovému rozvržení v některých hodinách nebylo provedeno závěrečné shrnutí, zhodnocení a kontrola samostatné práce. Práce s chybou byla zařazena v menší části sledované výuky.

Zájem žáků o výuku podporovala motivace zařazená v úvodu většiny hospitovaných hodin. Občas byla vstupní motivace nahrazena seznámením s cílem a průběhem hodiny. Během výuky učitelky často pozitivním hodnocením motivovaly žáky k činnostem a povzbuzovaly je při plnění úkolů.

Mezi učitelkami a žáky byly velmi pěkné vztahy, což přispívalo k příjemné a klidné atmosféře ve třídách. Žáci byli vedeni ke správnému a souvislému vyjadřování, vzájemné ohleduplnosti a ve většině hodin měli možnost vyjádřit svůj názor. V hodinách, v nichž byly uplatňovány frontální metody práce, převládal verbální projev vyučujících nad projevy žáků. Tyto hodiny však byly zastoupeny v menší míře.

Práci a výkony žáků hodnotily učitelky objektivně, vycházely přitom z jejich individuálních schopností. Někdy chybělo zdůvodnění klasifikace. Při individuálním zkoušení se občas vyučující věnovala pouze zkoušeným žákům, aniž by ostatní zapojila do hodnocení jejich odpovědí a výkonu. Ojedinele nebyla provedena kontrola a hodnocení samostatné práce. Ve většině hodin byli žáci vedeni k sebehodnocení a podíleli se i na posuzování výsledků ostatních spolužáků. Pozitivně na žáky působilo časté hodnocení individuálních výkonů žáků v závěru hospitovaných hodin.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy měly ve sledovaných předmětech na 1. stupni základní školy velmi dobrou úroveň.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyce

Český jazyk ve škole vyučovaly tři učitelky. Jedna z nich svým vzděláním nesplňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Tato skutečnost měla mírně negativní vliv na kvalitu vzdělávání (motivování a hodnocení žáků, psychohygienu, vyučovací metody a formy práce), nikoli na věcnou a odbornou správnost výuky.

Sledované vyučovací hodiny českého jazyka (mluvnice, sloh a literární výchova) byly velmi pěkně připravené z hlediska poznávání a práce se samotným učivem. Vzdělávací cíle byly reálné, respektovaly věk žáků a navazovaly vždy na předcházející učivo. Méně se učitelky zaměřily v bezprostřední přípravě, která vycházela z učebních osnov a tematických plánů učiva pro jednotlivé ročníky, na oblast metodickou.

V průběhu výuky žáci pracovali převážně s učebnicemi. Učební pomůcky byly využity jen ojediněle. Učebny byly výzdobou málo podnětné vzhledem k jazykovému vzdělávání, slohového výcviku nebo literárně-výchovné činnosti.

Při vyučování učitelky použily pouze frontální metody práce. Vhodně vedený řízený rozhovor nebo poutavý výklad nové látky umožňoval zapojení většiny žáků do výuky. Práce ve dvojicích a samostatné práce byly zařazovány spíše výjimečně. Žáci i tak byli pozorní a po celou dobu výuky dokázali na podněty vyučujících reagovat. V průběhu vyučování bylo v učebně větráno. Odpočinkové aktivity byly zařazovány jen ojediněle.

Vstupní motivace využívána nebyla, průběžná se vyskytla pouze zřídka. K aktivitě žáků přispívalo občasné pozitivní povzbuzování a pochvala za správné odpovědi nebo provedení úkolů.

Ve sledovaných hodinách byla převážně navozena klidná pracovní atmosféra. Přestože ve většině hospitovaných hodin převažoval verbální projev učitelek a žáci měli méně příležitostí k vyjádření vlastního názoru a k volbě alternativních postupů, byli ukáznění a plnili zadané úkoly.

Hodnocení žáků bylo efektivní tehdy, když žáci byli za svoji práci pochváleni, méně účinné, když jejich pokrok oceněn nebyl. Pravopisné, literární nebo stylistické znalosti a dovednosti žáků ověřovaly učitelky krátkými testy, diktáty, písemnými kontrolními a slohovými pracemi. Klasifikace žákovských prací byla spravedlivá a motivující. K posuzování výsledků učení přistupovaly vyučující zodpovědně, respektovaly zvláštnosti žáků se specifickými schopnostmi a potřebami nebo poruchami učení. Jejich přístup byl velmi pěkný a citlivý.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyce měly dobrou úroveň.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v dějepise

Dějepis ve škole vyučují dvě učitelky. Jedna z nich svým vzděláním nespĺňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti dané příslušným právním předpisem. Chybějící kvalifikace se v žádném případě negativně neprojevila v oblasti věcné a odborné správnosti výuky, na kterou bylo velmi dbáno. Odrazila se však nepatrně v oblasti metodické a didaktické.

Do výuky byly účelně zařazovány většinou starší, dosud funkční pomůcky. Názornými pomůckami, doplňky a materiály obohacovaly učitelky výuku a vzbuzovaly zájem žáků. Velmi efektivní bylo využití vykopávek z blízkého okolí (starší doba kamenná). Učebny byly vzhledem k učebním cílům a činnostem žáků vhodně vyzdobeny a vybaveny. Učebnice byly využívány po celou dobu sledované výuky, místy byla jejich podpůrná role přeceněna.

Učitelky převážně volily frontální způsob výuky (řízený rozhovor, výklad, verbální metody). Aktivita učebních činností spočívala mimo samostatnou práci s prezentací, s faktografickým historickým textem v učebnici, samostudiem a činnostech ve dvojicích, poněkud na vyučujících. Ty nedokázaly vždy včas zareagovat, a to zejména v závěru hodin, na zvýšenou únavu žáků zařazením vhodné relaxace či změnou činnosti.

Motivace zařazená do úvodu všech hospitovaných hodin byla převážně velmi krátká a nevýrazná. Lépe se učitelkám dařilo motivovat žáky v průběhu hodin. Jednalo se zpravidla o uvádění příkladů z praxe při hledání historických souvislostí.

Pozitivem výuky dějepisu byla skutečnost, že žáci dokázali vždy správně reagovat na podněty vyučujících. Samostatně prezentovali své názory a mohli volit alternativní postupy při plnění zadaných úkolů. Komunikace byla otevřená. Interaktivní role vyučujících a žáků byly vyvážené. Zejména při činnostech umožňujících spolupráci měli žáci příležitosti také k seberealizaci.

V závěru vyučovacích hodin byla vždy oceněna práce všech žáků i jednotlivců.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v dějepisu byly na dobré úrovni.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice a fyzice

Výuku matematiky na 2. stupni zajišťují dvě učitelky, jedna z nich učí ve všech ročnících i fyziku. Hospitace proběhly u obou vyučujících. Obsah učiva odpovídal osnovám. Tematické plány zajišťovaly kontinuitu výuky mezi jednotlivými ročníky i návaznost učiva ve vyučovacích hodinách. Stanovené výukové cíle převážně vycházely ze znalosti aktuálního složení tříd a většinou se je v průběhu hodin dařilo naplňovat. Občas byly stanoveny více z hlediska činnosti učitelek než znalostí a dovedností žáků. Méně promyšlené časové rozvržení hodin neumožnilo vždy v jejich závěru procvičit a upevnit probíranou látku. Diferencovaná práce se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami nebyla důsledně prováděna.

Obě učitelky svým vzděláním splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, což mělo pozitivní vliv na věcnou a odbornou správnost vedení výuky.

Výuka probíhala v kmenových učebnách, které výzdobou a vybavením jen ojediněle přispívaly k vytvoření podnětného prostředí pro zvýšení zájmu žáků o sledované předměty. V hodinách byly využívány učebnice, ve vyšších ročnících v hodinách matematiky žáci často řešili úlohy ze sbírek příkladů. K efektivnějšímu využití vyučovacího času přispívaly nakopírované texty, které měli všichni žáci k dispozici, na tabuli připravené vzorce i řešení složitějších výpočtů na kalkulátorech. Občas byly důležité údaje zvýrazněny barevnými křídami. Ve fyzice nebyly při výkladu látky zcela využity jednoduché názorné pomůcky, které byly ve škole k dispozici. Náozornost byla do výuky zařazena v menší míře. Jen v jedné hodině žáci ve skupinách prováděli frontálně pokus, jeho výsledek však nebyl dostatečně průkazný.

Ve většině hospitovaných hodin aplikovaná frontální výuka, s převažujícím verbálním projevem vyučujících a jen s občasným využitím řízeného rozhovoru, neumožňovala zapojit do výuky všechny žáky. Ti převážně pasivně přijímali nové poznatky. Jen ojediněle bylo nové učivo postupně vyvozováno ve spolupráci se žáky. Jejich aktivita byla vyšší při zařazení slovních úloh, problémových úkolů, řešení křížovek vztahujících se k probíranému učivu a při samostatných pracích, v jejichž průběhu většinou vyučující poskytovaly jednotlivcům individuální pomoc. Zájem o výuku podnítilo i přednesení žákyní velmi pěkně zpracovaného referátu v jedné hodině fyziky. V průběhu výuky vyučující dbaly na správné a přesné vyjadřování a přehledné zápisy úloh. S chybou bylo kvalitně pracováno v menší části hospitovaných hodin. Důslednou kontrolou samostatných prací získávali žáci zpětnou vazbu své úspěšnosti. Činnostní pojetí výuky, požadované realizovaným vzdělávacím programem, bylo zaznamenáno zřídka. Ve sledovaných hodinách vyučující dbaly na větrání i vhodné osvětlení učeben. Malá pozornost však byla věnována včasné a dostatečné relaxaci žáků.

Podněcení zájmu žáků o učivo při zahájení výuky zařazením vstupní motivace proběhlo ve sledovaných hodinách ojediněle. V jejich průběhu byla motivace poněkud častější. Učitelky využívaly životních zkušeností žáků, volbou vhodných příkladů poukazyvaly

na spojení teorie s praxí. Vhodně na žáky působilo zařazení historických zajímavostí. Pozitivní povzbuzování ve formě pochvaly se vyskytlo výjimečně.

V hospitovaných hodinách byla navozena klidná atmosféra, v průběhu výuky byla dodržována dohodnutá pravidla chování. Vyučující měly k žákům velmi pěkný vztah, respektovaly jejich osobnosti. Výrazně převažující verbální projev učitelek však neumožnil vytvářet prostor pro rozvoj komunikativních dovedností žáků. Ti se neobávali klást otázky a ojediněle vyjadřovat své názory, občas komentovali u tabule své výpočty. Vzájemná komunikace a kooperace žáků se vyskytla zcela výjimečně.

K sebehodnocení ani k hodnocení spolužáků nebyli žáci vedeni. Stručné odpovědi na kladené otázky neumožnily ověření hlubšího pochopení učiva. Pozitivně na žáky působil dopředu oznámený způsob hodnocení správného vyřešení naučných křížovek. V závěru některých hodin bylo provedeno všeobecné zhodnocení průběhu výuky, individuální výkony oceňovány nebyly.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice a fyzice měly dobrou úroveň.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Zjišťováním výsledků vzdělávání a výchovy se vyučující zabývají na jednáních pedagogické rady. Analýzou výsledků čtvrtletních písemných prací a porovnáním s minulým školním rokem škola hodnotí výsledky své práce. V případě zjištěných nedostatků jsou přijímána opatření k jejich nápravě. Standardizované testy škola nepoužívá.

Průběh vzdělávání a výchovy měly v základní škole celkově dobrou úroveň.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Rozhodnutí MŠMT, kterým se mění zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, č. j. 33 337/02-21 ze dne 27. března 2003, není v souladu se Zřizovací listinou příspěvkové organizace obce, č. j. 143/ŠK3/2002, vydanou Obcí Nenkovice, okres Hodonín dne 12. listopadu 2002.

Ve Zřizovací listině příspěvkové organizace obce je uvedeno, že součástí příspěvkové organizace jsou: Základní škola, Mateřská škola Nenkovice, Mateřská škola Stavěšice. U odloučeného pracoviště Želetice je uvedena adresa: 696 37 Želetice 49.

V Rozhodnutí MŠMT, kterým se mění zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení je uvedeno, že škola sdružuje: Mateřskou školu, Základní školu, Školní jídelnu. Adresa odloučeného pracoviště je: 696 37 Želetice 45.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- 1. Zřizovací listina příspěvkové organizace obce, vydaná Obcí Nenkovice, okres Hodonín, č. j. 143/ŠK3/2002 ze dne 12. listopadu 2002*
- 2. Rozhodnutí MŠMT, kterým se mění zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. ledna 2003, č. j. 33 337/02-21 ze dne 27. března 2003*
- 3. Smlouva o nájmu nebytových prostor ze dne 30. ledna 1995*

4. *Smlouva o nájmu školních nebytových prostor MŠ Želetice* ze dne 2. ledna 2003
5. *Koncepce rozvoje školy pro období 2003 - 2005* z ledna 2003
6. *Plán práce* na školní rok 2003-2004 (č. j. ani datum není uvedeno)
7. Měsíční plány práce (na měsíc září, říjen, listopad) ve školním roce 2003/2004
8. Třídní knihy všech tříd ve školním roce 2003/2004
9. Třídní výkazy všech tříd ve školním roce 2003/2004
10. Katalogové listy všech tříd ve školním roce 2003/2004
11. *Organizační řád školy* ze dne 2. ledna 2003
12. *Vnitřní řád ZŠ Nenkovice* ze dne 1. září 2003
13. *Výkaz o základní škole Škol (MŠMT) V 3-01 podle stavu k 30. 9. 2003* ze dne 2. října 2003
14. *Udělení výjimky z počtu žáků pro ZŠ Nenkovice*, č. j. 15 551/03-22 ze dne 17. března 2003
15. Rozvrh hodin platný v době inspekce
16. *Rozpis zvonění* ve školním roce 2003/2004
17. *Vnitřní klasifikační řád ZŠ Nenkovice* s účinností od 1. září 2003
18. Tematické plány sledovaných předmětů na školní rok 2003/2004
19. Zápisy z jednání pedagogické rady ve školním roce 2003/2004
20. Podkladová dokumentace a hospitační záznamy ČŠI, dotazník pro ředitele před inspekcí
21. Personální dokumentace pedagogických pracovníků působících v základní škole ve školním roce 2003/2004 včetně dokladů o dosaženém vzdělání
22. *Učební plán* na školní rok 2003/2004
23. *Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2002/2003* ze dne 29. srpna 2003
24. *Plán kontrol a hospitací* na školní rok 2003/2004 (č. j. ani datum není uvedeno)
25. *Plán pedagogických porad, třídních schůzek, pohovorů s rodiči* ve školním roce 2003/2004 (č. j. ani datum není uvedeno)
26. *Plán práce metodického sdružení pro 1. stupeň ZŠ Nenkovice* ve školním roce 2003/2004 (č. j. ani datum není uvedeno)
27. Vzorek žakovských knížek, sešitů a písemných prací žáků ve školním roce 2003/2004
28. *Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků Základní školy, Nenkovice, okres Hodonín* na školní rok 2003/2004 (č. j. ani datum není uvedeno)
29. *Zásady pro přiznání nenárokových složek platu* (č. j. ani datum není uvedeno)
30. *Pracovní náplně* pracovníků školy na školní rok 2003/2004
31. Řády odborných učeben ve školním roce 2003/2004
32. *Plán výchovného poradenství* na školní rok 2003/2004
33. *Minimální preventivní program ZŠ Nenkovice 2003/2004* (č. j. ani datum není uvedeno)
34. *Zájmové útvary* ve školním roce 2003/2004
35. *Inspekční zpráva*, č. j. 151-3/98-11081 ze dne 8. ledna 1998

ZÁVĚR

Ředitelka školy efektivně využívá schopností a zkušeností pedagogických pracovníků školy, což se pozitivně projevilo v přidělení předmětů, v dobré kvalitě a funkčnosti jednotlivých úseků, ve fungujícím informačním systému a v organizaci výchovně-vzdělávacího procesu. Chybějící odborná nebo pedagogická způsobilost u některých učitelů se někdy odrazila v méně promyšleném metodickém vedení výuky. Metodickými otázkami vzdělávací a výchovné práce se důsledně zabývá pouze pedagogická rada. Metodické sdružení na 1. stupni pracuje spíše formálně, na 2. stupni výměna zkušeností probíhá spontánně při vzájemných osobních jednáních učitelů. Demokratický styl vedení pracovníků má vliv na příjemnou atmosféru školy a pozitivní vztahy mezi zaměstnanci i mezi vyučujícími a žáky. Kontrolní mechanismy zahrnují všechny oblasti činnosti školy a jsou převážně funkční. Chybí však analýza a systematické využívání poznatků z kontrolní a hospitační činnosti pro další práci školy.

Prostory, které má škola k výchově a vzdělávání k dispozici, estetickou výzdobou vytvářejí podnětné prostředí a přispívají k zájmu žáků o výuku. Učební a názorné pomůcky, i když převážně starší, jsou většinou efektivně využívány. Pozitivní vliv na kvalitu výuky mají i jednoduché pomůcky, které si učitelé sami zhotovují. V menší míře je ve škole k dispozici audiovizuální technika. Práci žáků vlastním tempem a získávání nových poznatků umožňuje přístup na Internet ze všech počítačů v počítačové učebně a využívání výukových počítačových programů, kterými je škola velmi dobře vybavena.

Provoz školy a organizaci výchovy a vzdělávání značně komplikují pronájmy školních prostor a nevhodná dopravní obslužnost pro dojíždějící žáky, které se negativně promítaly do režimu dne a organizace vyučování. Sledované vyučovací hodiny byly vyučujícími řádně připraveny, často však byla důsledněji promyšlena odborná stránka výuky než oblast metodická. Střídání činností a zařazování různých metod a forem práce v průběhu výuky probíhalo výrazněji na 1. stupni základní školy. Na 2. stupni převažovala frontální výuka s využitím řízeného rozhovoru. Většina žáků i v těchto případech spolupracovala s učiteli, o výuku se zajímala a prokazovala znalosti, které byly v souladu s osnovami deklarovaného vzdělávacího programu.

Od poslední inspekce, zaměřené především na řízení školy, která se uskutečnila v lednu roku 1998, došlo ke změně ve funkci ředitele školy. Odstraněny byly nedostatky v ustanoveních řádu školy i ve zpracování výroční zprávy. V ostatních srovnatelných oblastech si škola udržuje velmi dobrou úroveň.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Ladislav Fiala	Ladislav Fiala v. r.
Členové týmu	Mgr. Hana Kališová	Hana Kališová v. r.
	PaedDr. Petr Zábranský	Petr Zábranský v. r.

Ve Znojmě dne 18. listopadu 2003

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 8. 12. 2003

Razítko

Ředitelka školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Jarmila Dozbabová, ředitelka školy	Jarmila Dozbabová v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, nám. Armády 8, 669 02 Znojmo. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad Jihomoravského kraje – odbor školství	2004-01-19	12-1040/04/02-952
Obec Nenkovice	2004-01-19	12-1040/04/02-952

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	Připomínky nebyly podány.